

Två myndigheter och ett körkort

Berättelse

Många som flyttar till Sverige vill förr eller senare kunna köra bil. För att göra det behöver man oftast ett svenskt körkort. Något som kan kännas förvirrande i början är att två olika myndigheter delar på arbetet med körkort. Transportstyrelsen bestämmer reglerna och utfärdar, alltså ger ut, själva körkortet. Trafikverket håller i stället i de prov man måste klara. Det är bra att känna till skillnaden, så att man vänder sig till rätt ställe med sina frågor.

Det första steget mot ett svenskt körkort är att ansöka om körkortstillstånd hos Transportstyrelsen. I ansökan ingår bland annat en synundersökning och en hälsodeklaration, alltså frågor om hur man mår. Det är för att man måste uppfylla vissa medicinska krav för att få köra. Det viktiga att komma ihåg är att man inte kan boka något prov utan ett körkortstillstånd.

När man har fått sitt tillstånd kan man börja övningsköra och sedan göra proven hos Trafikverket. För att få körkort för personbil, som kallas behörighet B, ska man klara två prov. Det första är ett teoriprov, även kallat kunskapsprov, där man svarar på frågor om trafik och regler. Det andra är ett körprov, eller uppkörning, där man kör en riktig bil medan en förarprovare bedömer hur det går. När man har klarat båda proven är det Transportstyrelsen som utfärdar körkortet.

För den som redan har ett körkort från ett annat land beror reglerna på varifrån körkortet kommer. Ett körkort från ett EES-land – det vill säga EU-länderna plus Norge, Island och Liechtenstein – gäller i Sverige, och det fortsätter gälla även om man blir folkbokförd här. Ett körkort från ett land utanför EES slutar däremot, enligt Transportstyrelsen, att gälla i Sverige när man har varit folkbokförd här i mer än ett år. Hur länge ett utländskt körkort gäller, och om det går att byta till ett svenskt, beror alltså på vilket land det kommer ifrån.

Vissa körkort från länder utanför EES kan under vissa villkor bytas ut mot ett svenskt utan nya prov. Enligt Transportstyrelsen gäller det vid den här tidpunkten Schweiz, Japan, Förenade kungariket (Storbritannien) och Färöarna. Men sådana regler kan ändras med tiden. Därför ska man alltid kontrollera de aktuella reglerna och avgifterna hos Transportstyrelsen och Trafikverket i stället för att lita på äldre information eller på vad andra säger.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
myndighet	ett statligt organ som styr ett område, t.ex. trafik
utfärda	ge ut eller dela ut, t.ex. ett körkort
ansöka	be om något hos en myndighet, ofta med ett papper
körkortstillstånd	ett tillstånd från staten att börja ta körkort
synundersökning	en kontroll av hur bra man ser

ORD	FÖRKLARING
hälsodeklaration	ett papper med frågor om din hälsa
medicinska krav	krav på att man är frisk nog för en sak
behörighet	vad man har rätt att köra, t.ex. behörighet B (personbil)
folkbokförd	registrerad som boende på en adress i Sverige
giltig	som gäller och fungerar just nu

Läsförståelsefrågor

---

1. Vad är skillnaden mellan de två myndigheterna i texten?
  1. Den ena gör reklam för bilar, den andra säljer dem.
  2. Transportstyrelsen bestämmer reglerna och utfärdar körkortet, Trafikverket håller i proven.
  3. Båda gör exakt samma sak.
2. Vad ingår när man ansöker om körkortstillstånd?
  1. En bild på sin bil och ett körprov.
  2. En synundersökning och en hälsodeklaration.
  3. Ett pass och en flygbiljett.
3. Vad gäller för ett körkort från ett EES-land?
  1. Det slutar gälla direkt när man kommer till Sverige.
  2. Det gäller i Sverige, även om man blir folkbokförd här.
  3. Det måste alltid bytas ut samma dag man flyttar.
4. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
  1. Man kan inte boka prov utan ett körkortstillstånd.
  2. Teoriprovet och körprovet görs hos Trafikverket.
  3. Teoriprovet kostar lika mycket i hela landet.
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
  1. Ett körkort från ett land utanför EES slutar gälla efter mer än ett år som folkbokförd.
  2. Det är Trafikverket som utfärdar själva körkortet.
  3. Reglerna för utländska körkort kan ändras med tiden.
6. Varför är det bra att känna till skillnaden mellan Transportstyrelsen och Trafikverket? Svara med stöd i texten.
7. Texten skriver att man ska kontrollera de aktuella reglerna hos myndigheterna i stället för att lita på äldre information. Varför är det ett klokt råd?
8. En person har bott i Sverige i två år och har ett körkort från ett land utanför EES. Vad säger texten om det körkortet? Förklara med egna ord.

Facit

1. Transportstyrelsen bestämmer reglerna och utfärdar körkortet, Trafikverket håller i proven.
1. En synundersökning och en hälsodeklaration.
1. Det gäller i Sverige, även om man blir folkbokförd här.
1. ja b) ja c) det står inte i texten (texten säger inget om kostnader)
1. ja b) nej (det är Transportstyrelsen som utfärdar körkortet) c) ja
- Exempel på svar: För att man ska vända sig till rätt myndighet. Transportstyrelsen sköter regler, tillstånd och själva körkortet, medan Trafikverket håller i proven, så man slipper kontakta fel ställe.
- Exempel på svar: För att reglerna ändras med tiden och ser olika ut för olika länder. Äldre information kan vara fel, och då riskerar man att göra på ett sätt som inte längre gäller.
- Exempel på svar: Eftersom personen har varit folkbokförd i Sverige i mer än ett år, slutar körkortet från landet utanför EES att gälla här. Personen behöver då ta ett svenskt körkort eller kontrollera reglerna för sitt land hos Transportstyrelsen.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten passar för arbete med samhällsorientering, myndighetsspråk och att hitta rätt instans. Tema: hur körkortsarbetet i Sverige är uppdelat mellan Transportstyrelsen och Trafikverket, och hur utländska körkort behandlas olika beroende på ursprungsland. Fråga 6, 7 och 8 kräver inferens och att eleven tillämpar reglerna på ett konkret fall. Lyft skillnaden mellan EES-land och land utanför EES, och betona att aktuella regler alltid ska kontrolleras hos myndigheterna. Låt eleverna jämföra med hur körkort fungerar i deras egna hemländer.

Diskussionsfrågor

- Hur fungerar körkort där du kommer ifrån? Vilka myndigheter sköter proven och själva kortet?
- Texten säger att två olika myndigheter delar på arbetet. Vad kan vara bra och vad kan vara krångligt med en sådan uppdelning?
- Varför tror du att olika länders körkort gäller olika länge i Sverige?
- **Skriv (5 meningar):** Beskriv hur du tror att din vardag skulle förändras om du tog (eller redan har) ett svenskt körkort. Vad skulle bli lättare eller svårare?

Källor och faktagranskning

- Transportstyrelsen: Vem gör vad? – <https://www.transportstyrelsen.se/sv/om-oss/det-har-ar-transportstyrelsen/vart-uppdrag-och-arbetsatt/vem-gor-vad/>
- Trafikverket: Ta körkort – <https://www.trafikverket.se/korkort/ta-korkort/>

- Transportstyrelsen: Utländska körkort – <https://www.transportstyrelsen.se/sv/vagtrafik/korkort/har-korkort/utlandska-korkort/>
- Transportstyrelsen: Körkort från länder utanför EES – <https://www.transportstyrelsen.se/sv/vagtrafik/korkort/har-korkort/utlandska-korkort/korkort-fran-lander-utanfor-ees/>

Faktagranskad mot ovanstående källor i juni 2026. Nyckelfakta: Två myndigheter delar på ansvaret. Transportstyrelsen bestämmer reglerna och utfärdar (ger ut) själva körkortet, medan Trafikverket håller i kunskapsprovet (teoriprovet) och körprovet (det praktiska provet). För att börja övningsköra och få ta proven måste man först ansöka om körkortstillstånd hos Transportstyrelsen; utan tillstånd går det inte att boka prov. I ansökan ingår bland annat en synundersökning och en hälsodeklaration, eftersom man måste uppfylla vissa medicinska krav. För körkort för personbil (behörighet B) krävs godkänt teoriprov och godkänt körprov hos Trafikverket. Ett körkort från ett EES-land (EU-länderna plus Norge, Island och Liechtenstein) gäller i Sverige även om man blir folkbokförd här. Ett körkort från ett land utanför EES slutar enligt Transportstyrelsen att gälla i Sverige när man har varit folkbokförd här i mer än ett år. Hur länge ett utländskt körkort gäller, och om det går att byta till ett svenskt, beror på vilket land det kommer från. OSÄKERHET/ÄNDRINGAR markeras försiktigt i texterna: Exakta avgifter, åldersgränser och provdetaljer kan ändras och anges därför inte med siffror – texterna hänvisar i stället till myndigheternas egna webbplatser. Enligt Transportstyrelsen kan körkort från vissa länder utanför EES under vissa villkor bytas ut mot ett svenskt utan nya prov; vid granskningstillfället gäller det Schweiz, Japan, Förenade kungariket (Storbritannien) och Färöarna. Den listan kan ändras och beskrivs därför som något som gäller "vid tidpunkten", med hänvisning till Transportstyrelsen. Gränsen "mer än ett år som folkbokförd" formuleras försiktigt eftersom undantag kan finnas. Eventuella nya regler mot så kallad körkortsturism har medvetet inte tagits med, då sådana nyheter kräver färsk kontroll. Eftersom regler och avgifter ändras bör man alltid kontrollera Transportstyrelsens och Trafikverkets webbplatser för aktuella villkor.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-25.